

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงานขององค์กร ให้สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆภายในองค์กรได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคลากรภายในองค์กร ระหว่างองค์กร หรือ ระหว่างองค์กรกับลูกค้าขององค์กร แต่ก็นำมาซึ่งความไม่ปลอดภัย ทั้งจากภายในองค์กรเองหรือจากภายนอก อาจจะมาจกไวรัสคอมพิวเตอร์หรือจากผู้ไม่ประสงค์ดีหรืออื่นๆ ซึ่งอาจสร้างความเสียหายให้แก่องค์กรได้ ตั้งแต่สร้างความรำคาญต่อผู้ใช้งานจนถึง สร้างความเสียหายต่อองค์กรคิดเป็นมูลค่าความเสียหายเป็นมูลค่านับล้านบาท

จากปัญหาดังกล่าวซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น เนื่องจากด้านความเร็วในการประมวลผลของเครื่องคอมพิวเตอร์ และความเร็วในการรับส่งข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตพัฒนาไปก้าวสมัยก่อนมาก ทำให้การโจมตีจากไวรัสคอมพิวเตอร์หรือผู้ไม่ประสงค์ดีเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง

รัฐบาลจึงได้ออกพระราชบัญญัติกำหนด ควบคุมให้องค์กรต่างๆปฏิบัติ เพื่อลดโอกาสในการถูกโจมตีจากผู้ไม่ประสงค์ดี และให้สามารถตรวจสอบ บเมื่อเกิดปัญหาด้านการรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบให้มีการร่างพระราชบัญญัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขึ้น 6 ฉบับ โดย 3 ฉบับแรก เป็นกฎหมายที่ส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในเชิงสร้างสรรค์ อันเนื่องต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือนิกซ์หรือพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ภาครัฐ ส่วนกฎหมายในลำดับที่ 4 และลำดับ 5 เป็นกฎหมายที่จะใช้เป็นมาตรการในการคุ้มครองหรือปกป้องสังคมจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในเชิงไม่สร้างสรรค์ และฉบับสุดท้ายเป็นกฎหมายฉบับ ที่จะสร้างกลไกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของสังคมสารสนเทศ โดยกฎหมายดังกล่าวปรากฏตามรายการ ดังต่อไปนี้

1. กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรองรับผลทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

2. กฎหมายลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับผลทางกฎหมาย ของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ได้มีการจัดทำแยกเป็นอีกหนึ่งฉบับ เพราะได้มีการรวมหลักการไว้กับ กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

3. กฎหมายการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้มีการจัดทำขึ้นเพื่อรองรับการโอนเงิน และการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เดิมจะพัฒนาเป็นกฎหมายลำดับพระราชบัญญัติ แต่หลังจากที่มีการดำเนินงานของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ แล้ว คณะกรรมการฯ ได้จัดทำเป็นกฎหมายลำดับรองภายใต้มาตรา 32 ของกฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์แทน เรียกว่า ร่างพระราชกฤษฎีกากำกับดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

4. กฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ กฎหมายฉบับนี้ได้ จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดฐานความผิดและบทลงโทษสำหรับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อผ่านการรับหลักการของคณะรัฐมนตรี และเข้าสู่การพิจารณาโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธาน)แล้ว ได้เปลี่ยนชื่อเป็น ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 เนื่องจาก คณะกรรมการเห็นว่า การกระทำบางลักษณะไม่น่าจะเป็น “อาชญากรรม (Crime)” เรียกว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

5. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ได้จัดทำขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานในความเป็นส่วนตัว โดยมุ่งคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ที่อาจมีการละเมิดและสามารถนำไปใช้ในทางมิชอบได้โดยง่าย (ในการทำธุรกรรมทางออนไลน์หรือการใช้อินเทอร์เน็ต) เรียกว่าพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

6. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ ได้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ และให้ประชาชนเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน อันจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ตามเจตนารมณ์มาตรา 78 ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หลังคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเสร็จ ได้มีการส่งมอบเรื่องให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารดำเนินการต่อไป หลังปรับปรุงระบบราชการ และไม่ได้มีการยืนยันร่างกฎหมายเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล ร่างกฎหมายจึงตกไป

แม้รัฐบาลได้ออกกฎหมายดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ความเสี่ยงที่มีผลต่อความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล รวมไปถึงระบบสารสนเทศภายในองค์กร นอกจาก สิ่งทีกล่าวไปแล้วข้างต้นนั้น

ยังมีสาเหตุมาจากภัยธรรมชาติ การจลาจล อุบัติเหตุ เหตุการณ์ร้ายแรงต่างๆ ที่ไม่คาดคิดสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ซึ่งบางเหตุการณ์ก็อยู่เหนือการควบคุมและป้องกันขององค์กร

เพื่อให้องค์กรสามารถฝ่าวิกฤติที่เกิดขึ้นและสามารถกลับมาดำเนินธุรกิจได้อีกครั้ง องค์กรจึงต้องพิจารณาเตรียมการ และวางแผนเพื่อรับมือไว้ล่วงหน้า

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่าภัยที่เกิดขึ้น สาเหตุหลักมาจากการ ละเลยไม่ได้ใส่ใจให้ความสำคัญเรื่องความปลอดภัยข้อมูลหรือ "Information Security" อย่างเพียงพอ ซึ่งเป็นต้นเหตุให้ปัญหาอื่นๆอย่างตามมา โดยเฉพาะถ้าเป็นการขาดความใส่ใจของผู้บริหารระดับสูงขององค์กรแล้ว ก็ยิ่งส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยข้อมูลระบบสารสนเทศขององค์กรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น การให้ความรู้ หรือแก่ทุกคนตั้งแต่ ผู้บริหารระดับสูง , ผู้บริหารระดับกลาง , ผู้บริหารระบบ, ผู้ตรวจสอบภายใน รวมถึงผู้ใช้คอมพิวเตอร์ "ทุกคน" ในองค์กร ให้ตระหนักและเข้าใจถึงภัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลภายในองค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้ทำการสำรวจและวิจัย ทำเป็นสถิติเพื่อให้ทราบว่า ปัจจุบัน องค์กรต่างๆในประเทศไทย ตระหนักถึงความสำคัญต่อการรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพียงใด ถูกโจมตีและได้รับผลการทบทวนการถูกโจมตีด้านเทคโนโลยีด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากน้อยเท่าใด โดยมุ่งเน้นไปยังกลุ่มธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ซึ่งเป็นกลุ่มที่คาดว่าเมื่อถูกโจมตีแล้ว มูลค่าความเสียหายจะเกิดขึ้นมากที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจระดับการให้ความสำคัญต่อการรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
2. เพื่อสำรวจลักษณะ จำนวนภัยคุกคามและการป้องกันภัยคุกคามด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษา และเป็น แนวทางการรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่อธนาคารพาณิชย์และองค์กรต่างๆ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำเสนอปริมาณการถูกโจมตี ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธนาคารพาณิชย์ ในประเทศไทย
2. เพื่อนำเสนอระดับการใช้งบประมาณด้านการรักษาความปลอดภัยข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารพาณิชย์ ในประเทศไทย
3. เพื่อเป็นแนวทางในการระวังป้องกันด้านการรักษาความปลอดภัยข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศทั้งแก่ภาครัฐและเอกชน
4. ประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นความตื่นตัวด้านการรักษาความปลอดภัยข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศแก่องค์กรต่างๆ
5. เพื่อเป็นของมูลสถิติเบื้องต้นด้านการรักษาความปลอดภัยข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทย

1.4 ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งทำการศึกษาลักษณะ จำนวนภัยคุกคาม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการให้ความสำคัญต่อการฝึกอบรมด้านรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย
2. ขอบเขตด้านประชากร โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยจำนวนทั้งสิ้น 18 ธนาคาร ได้แก่
 1. ธนาคาร กรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
 2. ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน)
 3. ธนาคาร กรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
 4. ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
 5. ธนาคาร เกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน)
 6. ธนาคาร ทหารไทย จำกัด (มหาชน)
 7. ธนาคาร ทีสโก้ จำกัด (มหาชน)
 8. ธนาคาร ไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน)
 9. ธนาคาร ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
 10. ธนาคาร ธนชาติ จำกัด (มหาชน)

11. ธนาคาร นครหลวงไทย จำกัด (มหาชน)
12. ธนาคาร ยูโอบี จำกัด (มหาชน)
13. ธนาคาร สแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน)
14. ธนาคาร สินเชิ่ย จำกัด (มหาชน)
15. ธนาคาร ไทยเครดิต เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)
16. ธนาคาร แลนด์ แอนด์ เฮ้าส์ เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)
17. ธนาคาร เอไอจี เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)
18. ธนาคาร เมกะ สากลพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ในงานวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

1. ระดับการลงทุนด้านการรักษาความปลอดภัยข้อมูลสารสนเทศขององค์กร
2. การนำเทคโนโลยีด้านการรักษาความปลอดภัยข้อมูลสารสนเทศเข้ามาใช้ในองค์กร
3. การฝึกอบรมด้านการรักษาความปลอดภัยข้อมูลสารสนเทศขององค์กร

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

1. ประเภทของภัยคุกคามด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่องค์กรได้รับ
2. จำนวนของภัยคุกคามด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่องค์กรได้รับ
3. มูลค่าความเสียหายที่องค์กรต้องเสียไป

1.5 แผนงานวิจัย

1. ระยะเวลาดำเนินการ

การจัดทำงานวิจัยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552 (ระยะเวลา 9 เดือน) โดยมีตารางแสดงการดำเนินงานดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ช่วง เวลา	2551									2552							
		เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต. ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	ม.ค.					
1. ศึกษาทำความเข้าใจ	1 เม.ย. - 15 พ.ค.	■	■															
2. วางแผนงานวิจัย	15 พ.ค. - 31 มิ.ย.			■	■													
3. พัฒนาแนวคิดและรูปแบบงานวิจัย	1 ก.ค. - 30 พ.ย.					■	■	■	■	■	■							
4. ดำเนินงานวิจัย	15 พ.ย.- 30 ธ.ค.											■	■					
5. สรุปผลการวิจัย	1ม.ค. -15 ก.พ.												■	■				
6. เขียนรายงานวิจัย	15 ม.ค. - 15 ก.พ.													■	■			
7. เสนอรายงานวิจัย	15-28 ก.พ.															■	■	

